

בס"ד

לכבוד החברים היקרים שיחיו לאורך ימים ושנים טובות.

קיבלתי שאלה מהרבה קוראים, בנוגע למה שהבאתי במאמר לפרשת משפטים בשם המקובל האלקי רבי יהודה החסיד ותלמידו איש האלקים בעל הרוקח, שיש בברכת רפאנו כ"ז תיבות כנגד כ"ז אותיות התורה. והארכנו לבאר שהכוונה בזה לתקן מה שפגמנו בכ"ז אותיות התורה, שהם צינורות השפע שהקב"ה מחיה בהם את כל הבריאה, ועל ידי הפגם בצינורות השפע נגרם ח"ו החולי שאינו מקבל את חיותו כראוי מכ"ז האותיות.

לכן אנו מתפללים ברכת רפאנו כ"ז תיבות, כדי לתקן הפגם בכ"ז אותיות ועל ידי זה ושב ורפא לו, ועל זה שאלו החברים איך שייך כוונה זו, לגבי אלו שנוהגים להתפלל בנוסח ספרד, שאז יש יותר מכ"ז תיבות בברכת רפאנו. ובכן אחיי ורעי ברצוני להשלים בזה, מה שלא כתבתי בתוך המאמר כי בענין מספר התיבות בתפלה מצינו מחלוקת בין הראשונים כמו שנבאר בעזרת השי"ת.

כתב הטור (או"ח סוף סימן קיג) בשם אחיו רבינו יחיאל ז"ל: "דורשי רשומות הם חסידי אשכנז, אשר היו שוקלין וסופרין מספר מנין תיבות התפלות". וכוונתו על רבינו יהודה החסיד ותלמידו זי"ע, ובראשם בעל הרוקח רבינו אלעזר מגרמיזא שהיה מבעלי התוספות. וכתב על זה ה"בית יוסף" (שם) בשם ה"אבודרהם" (שמונה עשרה ד"ה יש אנשים):

"כתב הרב רבינו דוד אבודרהם, יש אנשים שמנו התיבות שיש בכל ברכה וברכה מי"ח, והביאו פסוקים על כל ברכה מענינה שעולין תיבותיהן כמנין תיבות הברכה, וכן עשיתי אני בראשונה מנין כזה, ואחר כך נראה לי שאין לו יסוד ולא שורש, כי לא תמצא מקום בעולם שאומרים י"ח בענין אחד תיבה בתיבה, אלא יש מוסיפין תיבות ויש גורעין, ואם כן המנין הזה אינו מועיל אלא למי שעשאו ולא לזולתו, ולמה נטריח על הסופרים לכתבו".

מזה נשכיל להבין כי נהרא נהרא ופשטיה, כל אחד צריך להתנהג כמנהג אבותיו ורבותיו הקדושים, כי כל המנהגים שורשם בגנזי מרומים. אולם בנידון דידן אני רוצה להוסיף חידוש גדול, כי אפילו לפי נוסח ספרד שאנו מוסיפים תיבות לפי מנהג קדושים וטהורים, עם כל זאת מאחר שגם בנוסח ספרד ישנם כ"ז תיבות, אלא שישנם הוספה של עוד תיבות, עדיין נשארה כוונת התיקון של הכ"ז תיבות כי ההוספה אינו מקלקל הכוונה.

ענין נפלא זה אנו למדים ממה שכתב מרן המהרש"א בשולחן ערוך בהלכות הדלקת הנרות (או"ח סימן רסג סעיף א): "ויש מכוונים לעשות שתי פתילות, אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור". והוסיף על זה הרמ"א: "ויכולין להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו וכו', כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות".

וכתב על זה ב"מחצית השקל" (שם): "וכתב הרא"ש דאין התוספת מבטל המכוון, דהא תקנת חז"ל לקרות בשבת שחרית ז' גברי נגד ז' רואי פני המלך וכדאיתא סוף מגלה ואפילו הכי מוסיפים". וכן כתב עוד ה"מחצית השקל" (סימן רעא ס"ק כב) לענין מספר התיבות בקידוש שעל פי הקבלה הם שבעים תיבות, כי לפי הרמ"א אפשר להוסיף על מספר התיבות ובלבד שלא יפחות.

הרי לנו דברים ברורים כי אפילו כשמוסיפים להדליק ערב שבת יותר משני נרות, עדיין נשארה הכוונה של הדלקת שני נרות אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור, ואפילו כשמוסיפים על מספר העולים לתורה, עדיין נשארה הכוונה של ז' גברים כנגד ז' רואי פני המלך. נמצא לפי זה כי אפילו לפי נוסח ספרד שמוסיפים בברכת רפאנו יותר מכ"ז תיבות, עדיין אפשר לכוון שיש בהם כ"ז תיבות כדי לתקן הפגם בכ"ז אותיות התורה, ובכן יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיקבל ברחמים וברצון את כל תפלותינו, וישלח מהרה מן השמים רפואה שלימה לכל חולי ישראל, רפואות הנפש ורפואת הגוף, וכל הישועות בעגלא ובזמן קריב בביאת הגואל צדק במהרה בימינו אמן.